N°. 32.

Bredasche Courant.

1859.

DONDERDAG 21 APRIL.

Frankrijk.

PARIJS, den 18den April.

De ministeriele dagbladen van Parijs houden in hun nommer van gisteren vol, dat Oostenrijks voorstel tot algemeene ontwapening Frankrijk niet betreft, omdat Frankrijk naar hun beweren geene buitengewone krijgstoerustingen heeft gemaakt. » Onze krijgsmagt — zegt de *Constitutionnel* — is in de eerste drie maanden van 1859 op denzelfden voet gebleven als in 1857, in 1858, en vroeger sedert den vrede van Parijs. Het budget, waarnaar de uitgaven van het departement van oorlog thans geschieden, is ten vorigen jare door de wetgevende kamers behandeld en aangenomen, en het heeft geene enkele verhooging ondergaan. Het aantal manschappen, hetwelk door de thans onder de wapens zijnde ligting is geleverd, is een jaar geleden bepaald; en de werkzaamheden voor de nieuwe ligting zijn niet vervroegd maar dit jaar op hetzelfde tijdstip begonnen als in de voorafgegane jaren; ten deele zijn zij zelfs eer vertraagd dan bespoedigd. In de gewone en regelmatige gesteldheid der militaire zaken hier te lande is niet de minste verandering te bespeuren; men ziet geene troepen op buitengewone punten vereenigen, geene veldlegers vormen. Zijn er eenige voorzorgmaatregelen genomen, dan is het niet meer dan alledaagsche voorzigtigheid voorschreef; en men kan daarin kwalijk buitengewone maatregelen zien, waarop het gouvernement zou moeten terugkomen."

— Tot de geruchten, welke alhier in omloop waren of nog zijn, behoort ook dat Prins *Napoleon* met eene zending naar Berlijn zou vertrekken, ten einde daar een tegenwigt te geven aan de tegenwoordigheid van den Aartshertog *Albert*. Verder dat de baron *Hübner* de Paaschdagen te Berlijn zou gaan doorbrengen, terwijl toch zijne tegenwoordigheid te Parijs in deze oogenblikken dringend noodig schijnt. [illegible] *Kossuth* te Parijs zou geweest zijn, om de Regering te polsen in hoe verre zij genegen was eene volksbewing in Hongarije te begunstigen.

— Volgens onderscheiden particuliere berigten maakt het Fransche ministerie van oorlog aanstalten om ieder oogenblik de manschappen van de vroegere ligtingen en de reserve, geheel of gedeeltelijk, onder de wapenen te kunnen brengen.

Uit de berigten der Fransche dagbladen blijkt dat de sterkte der active zeemagt van Frankrijk reeds dadelijk vermeerderd wordt door oproeping van manschappen, die tot de dienst op 's lands vloot verpligt zijn.

— Uit Cherbourg wordt gemeld dat aldaar bevel ontvangen is om ten spoedigste negen kanonneerbooten uit te rusten en te wapenen, zullende die vaartuigen vervolgens naar Toulon worden gezonden om er eene flotille onder den naam van » eerste divisie kanonneerbooten" uit te maken.

— De heer *Massimo d'Azeglio* is den 15den dezer te Parijs aangekomen. Hij is, gelijk men weet, met eene buitengewone zending van het Sardinische gouvernement bij de hoven van Parijs en Londen belast.

— Thans is de tentoonstelling van schilder- en beeldhouwwerken geopend. Ten tien ure precies werden de deuren van het Nijverheidspaleis geopend voor de nieuwsgierige schaar van kunstenaars en liefhebbers. Duizende catalogussen, tegen een halven franc per stuk, werden in den loop van den morgen verkocht. De catalogus is bijzonder lijvig; hij bevat 533 bladzijden met 3887 volgnummers. In 1857 waren er slechts 3474. Schilderijen zijn er 3045, beeldhouwwerken 472, graveren 160, litographien 96, architectonische teekeningen 114. Daarenboven vermeldt de catalogus de kunstwerken voor openbere gebouwen vervaardigd. Over het algemeen is de salon van 1859 niet beter of slechter dan die van vroegere jaren. *Ingres*, *Horace Vernet*, *Meissonnier*, *Couture*, *Rosa Bonheur*, enz. hebben niet geëxposeerd. Daarentegen trokken de fraaije schilderijen van *Yvon* de bewonderende aandacht der menigte.

— Er heeft zich hier eene vereeniging gevormd voor het leveren van vleesch, welke de verbruikers in hare winsten doet deelen. Ziehier de opmerkelijke balans, welke zij heeft medegedeeld. Van den 6den Maart tot den 1sten April werden aangekocht: 116 runderen, die 61,660 francs hebben gekost; 82 [illegible] 23,400 francs, 693 schapen à 29,216 francs. Aan belasting is betaald [illegible] francs. In het geheel zouden de ontvangsten beloopen hebben [illegible], de gezamenlijke uitgaven 135,575 fr. en de winsten aldus [illegible] winsten zouden 4 à 5 pct. per maand of ongeveer 60 pct. [illegible] Daarvan wordt 2½ pct. aan de verbruikers terugbetaald. Deze vereeniging heeft voor zich alleen een honderdste gedeelte der geheele consumtie in Parijs verkocht, waaruit dus kan opgemaakt worden dat Parijs van den 6den Maart tot den 8sten April voor 14,039,400 francs aan runder-, kalfs- en schapenvleesch heeft opgegeten.

— Men leest in den *Toulonnais* van den 14den dezer: Tien officieren der marine zijn gisteren van Toulon naar Lorient vertrokken, waar onderscheidene schepen worden uitgerust om binnen kort het eskader in de Middellandsche Zee te gaan versterken. Er zijn hier bevelen ontvangen die de ligting van een aanzienlijk getal matrozen voorschrijven. Sedert twee dagen zijn er zes nieuwe ovens in werking voor rekening der marine, ten einde te kunnen voorzien in een belangrijken voorraad van beschuit.

— Blijkens brieven uit Napels van den 10den dezer verkeerde men aldaar in groote onzekerheid omtrent de naaste toekomst; men verwachtte ieder oogenblik het overlijden des Konings te zullen vernemen, en men dacht algemeen dat de overgang der kroon, gepaard aan den invloed der in Europa op handen zijnde gebeurtenissen, eene groote verandering in de politieke gesteldheid des lands zou medebrengen. De aanhangers en dienaren der bestaande orde van zaken begonnen te weifelen en waren bedacht op middelen om zich voor het geval eener omkeering in veiligheid te stellen. Volgens de omloopende geruchten zouden twee broeders van den Koning, namelijk de graaf van Syracuse en Prins *Lodewijk*, wederinvoering van den constitutionelen regeringsvorm en aansluiting aan Piemont in de tegenwoordige omstandigheden wenschelijk achten, en van hunne denkwijze geen geheim maken. Deze geruchten vonden bij velen geloof, anderen vermoedden, dat zij alleen uitgestrooid werden met het doel om de gemoederen te polsen. De vader der Kroonprinses, een Vorst uit het koninklijke geslacht van Beijeren, werd te Napels verwacht; hij was, naar men zeide, door zijne dochter uitgenoodigd, om [illegible] over te komen, opdat hij haren gemaal met raad zou kunnen dienen.

— Tijdingen uit Napels, van 16 dezer, zeggen dat de Koning, na eene verschrikkelijke crisis, de Sacramenten der stervenden ontvangen, vervolgens zijne familie rondom zich vereenigd en afscheid van haar genomen heeft. De generaal *Filangieri* was naar Caserta ontboden

— Een telegram uit Genua van jl. Zaturdag meldt dat aldaar op eenmaal 600 personen uit Toscane zijn aangekomen, om vrijwillig dienst in het Sardinische leger te nemen.

De officiele *Moniteur* van gisteren (19) behelst eene mededeeling betreffende den staat der politieke aangelegenheden, wier inhoud hierop nederkomt: Frankrijk gelooft dat Piemont dan alleen ontwapenen kan, wanneer het in het congres toegelaten wordt. Op Engelands uitnoodiging heeft Frankrijk Piemont aangespoord om de wapenen neder te leggen, doch alleen in de onderstelling dat Piemont en de overige staten van Italie zitting in het congres zouden hebben. Frankrijk hoopt dat dit voorstel algemeen zal worden aangenomen, terwijl het geneigd is om zelf vóór het openen van het congres zich te ontwapenen. Alles geeft alzoo grond om te verwachten, zegt de *Moniteur*, dat, al zijn de moeijelijkheden nog niet geheel vereffend, men evenwel spoedig tot eene definitive overeenkomst zal geraken en de zamenkomst van het congres door niets belet zal worden.

— Het Sardinische gouvernement heeft, blijkens eene mededeeling in zijn officieel dagblad, op Engelands jongste voorstel per telegraaf het volgende antwoord gegeven:

» Indien Piemont op denzelfden voet als de groote mogendheden tot het congres toegelaten ware, dan zou het zich, even als Frankrijk, met het beginsel van algemeene ontwapening kunnen vereenigen, in de hoop dat zijne toestemming geene nadeelige gevolgen voor Italie zou hebben.

» Doch daar het van het congres uitgesloten is, kan het zich niet verbinden om zich te ontwapenen.

» Met dat al is Piemont, ten einde aan Engelands wenschen te voldoen, zonder de zorg voor zijne eigene veiligheid uit het oog te verliezen, en ten einde de rust in Italie te handhaven, gezind, indien Oostenrijk ophoudt nieuwe troepen naar Italie te zenden:

1°. om zijne reservetroepen niet onder de wapenen te roepen, waartoe het besloten had sedert de reserve in Oostenrijk opgeroepen was;

2°. om zijn leger, hetwelk niet op den voet van oorlog is, niet mobiel te maken;

3°. om zijne troepen te houden in de defensive stellingen, waarin zij sedert drie maanden staan.

Duitschland.

FRANKFORT, den 17den April.

In de zitting der Duitsche Bondsvergadering van ll. Donderdag heeft de Beijersche gezant, *von Schrenck*, kennis gegeven van zijne terugroeping en van zijne vervanging door den heer *von der Pfordten*, die dezer dagen als minister-president in Beijeren is afgetreden. Voorts is eene mededeeling gedaan betrekkelijk de maatregelen, genomen om te voorzien in de behoefte aan munitie bij een der kleinere contingenten van het bondsleger, en is een door de militaire commissie voorgelegd ontwerp betrekkelijk de uitrusting der vesting Rastatt en de proviandering der vesting Landau goedgekeurd.

— Dezer dagen is de wijnoogst van 1857 van den Johannisberg verkocht; 49 heele en 9 halve stukken hebben een bedrag van 149,000 florijnen opgeleverd.

— Ook te Weenen blijft de hoop op behoud van den vrede voortdurend zwak, ofschoon erkend wordt dat de diplomatie rustelooze pogingen aanwendt om het uitbreken van den oorlog nog te beletten. Intusschen zegt de *Ost Deutsche Post*: »Wij hebben het nooit verborgen, dat wij geen vertrouwen in het Congres stellen, en stemmen in dit opzigt geheel met onze bitterste vijanden, de Sardinische dagbladen, overeen. Nadat wij het memorandum van *Cavour* gelezen hebben, nadat wij in de nota van den *Moniteur* het nationaliteits-beginsel onverholen op de banier der Fransche politiek hebben geschreven gezien, weten wij inderdaad niet wat een Congres ons geven zou. Middelerwijl is de Pruissisch-Engelsche diplomatie onvermoeid in hare pogingen om dit volgens onze overtuiging doodgeboren kind levensadem in te blazen. Wij brengen dus, naar onze verpligting, deze hernieuwde pogingen op ons register van heden.

Engeland.

LONDEN, den 17den April.

De *Times* verzekert dat Frankrijk bepaald geweigerd heeft zelf tot eene ontwapening over te gaan, en bij Sardinie op ontwapening aan te dringen. Het gevoelen won veld dat het congres niet tot stand zal komen.

Volgens het *Daily News* zouden Oostenrijk en Turkije in de Parijsche conferentie hunne toestemming tot de erkenning van de verkiezing van den overste *Couza* geweigerd hebben.

— Volgens een berigt van de *Morning Post* zou Frankrijk, in antwoord op Oostenrijks jongste vordering betreffende Piemonts ontwapening, geweigerd hebben dien eisch te ondersteunen, en wel om reden dat noch Piemont noch de overige staten van Italie zitting in het congres op gelijken voet als de groote mogendheden erlangen of stem zullen hebben in raadsvergaderingen, bestemd tot behandeling van Italie's belangen en tot wegneming van euvelen welke het Parijsche congres in zijne protokollen geconstateerd en gevaarlijk voor den vrede geacht heeft.

— De Turijnsche correspondent der Londensche *Times*, een vrij onpartijdig berigtgever, zegt in een schrijven van den 10den dezer, dat de Oostenrijksche krijgsmagt in Lombardye en het Venetiaansche, naar vertrouwen verdienende opgaven, op het einde der vorige week 155,000 man sterk was, maar dat er nog dagelijks nieuwe bataillons in Milaan kwamen, en dat men bezig was, die magt nog met 35,000 man te vermeerderen.

Per telegraaf zijn de volgende berigten ontvangen:

In de zitting van het Lagerhuis van Maandag, gewaagde de kanselier der schatkist van het bekende voorstel tot het houden van een congres der vijf mogendheden, en zeide dat het beginsel van ontwapening aangenomen was, maar dat er tusschen Frankrijk en Oostenrijk verschil van gevoelen omtrent de middelen tot toepassing van dat beginsel bestond. Piemont toch weigerde zich te ontwapenen om reden dat het geene stem in het congres zou hebben. Er bestond naar de verklaring van den heer *Disraeli* alle grond om te hopen dat de vrede niet gestoord zou worden, maar het was aan lord *Malmesbury* nog niet gelukt eenige definitive schikking tot stand te brengen, terwijl Oostenrijk de ontwapening verlangde maar de vaststelling der nadere bepalingen dienaangaande aan het congres wilde overlaten.

Lord *Palmerston* zeide dat men van Piemont niet vergen moest zich te ontwapenen, indien men het van het congres uitsluiten wilde; hij achtte de mededeeling des gouvernements geschikt om de hoop op behoud des vredes te schragen.

Lord *John Russell* waarschuwde tegen bepaalde verbindtenissen, strekkende om Engelands vrijheid van handelen te verkorten.

De heer *Gladstone* was van oordeel dat aan Piemont zitting in het congres gegeven diende te worden.

De heer *Duncombe* verlangde ook Piemonts toelating in het congres, maar hij voegde er bij, dat de algemeene vrede in bestendig gevaar zou blijven verkeeren zoo lang de Oostenrijkers niet uit Italie wierden verdreven.

In het Hoogerhuis deed lord *Derby* insgelijks eene mededeeling over de buitenlandsche aangelegenheden. Hij betreurde het, dat de onderhandelingen niet in de hand van lord *Cowley* waren gelaten, dewijl alsdan alle geschilpunten reeds vereffend zouden zijn: immers door tusschenkomst van dien diplomaat was men het reeds over de voorwaarden eener schikking eens geworden, toen Rusland met zijn voorstel tot het houden van een congres ter berde kwam. Lord *Derby* was ook nu nog niet zonder hoop op eene voldoende schikking; maar de tijd naderde, zeide hij, waarop voor goed diende te worden uitgemaakt of het congres zou plaats hebben of niet. Hij achtte het niet overeenkomstig Engelands eer en belangen, dat de voorbereidende beraadslagingen over het houden van het congres nog langer aanhielden; en hij verklaarde dat de tijd nabij was waarop Engeland zou besluiten om het tijdvak der onderhandeling voor gesloten te verklaren. »Wij zullen dan (zeide hij), hoewel met leedwezen, onze bemoeijingen moeten staken, daar wij niet meer kunnen hopen dat onze tusschenkomst nuttig voor Europa zal zijn. Indien Engeland dien stap doet, zal het zijn om zich vervolgens in eene gewapende onzijdigheid te houden."

» Lord *Derby* voegde er bij dat, indien de oorlog uitbarstte, hij zich niet tot Italie zou bepalen maar tot geheel Europa zou uitbreiden.

Gisteren is het Parlement verdaagd en wel tot 5 Mei aanstaande, zullende de ontbinding Zaturdag aanstaande plaats hebben.

De *Times* berigt dat de garnizoenen der Engelsche nederzettingen in de Middellandsche Zee versterkt zullen worden.

Nederlanden.

BREDA, den 20sten April.

Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, den kolonel *F. G. Pfeiffer*, ridder der Militaire Willemsorde 4. kl. en van den Nederlandschen Leeuw, kommandant van het algemeen depôt van discipline te 's Hertogenbosch in garnizoen, te benoemen tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

Z. M. de Koning Groot-Hertog heeft den heer *Keuchenius*, secretaris-generaal ad interim bij het Ministerie van Koloniën, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

Z. M. de Koning Groot-Hertog heeft benoemd tot groot-officier der orde van de Eikenkroon, den gepensionneerden kolonel *J. J. Verschoor*, van het wapen der infanterie; tot kommandeurs dier orde, de kolonels *F. Scharten*, kommandant van het 8ste en *J. G. Coehoorn van Auwerda*, kommandant van het 2de regiment infanterie, en tot officier dier orde den majoor *L. C. Bodmer*, van het 6de regiment infanterie.

— Zijne Majesteit heeft bij besluiten van den 18den April 1859, nº. 16 en 27, goedgevonden: bij den plaatselijken staf te benoemen tot 2den luitenant en plaatselijken adjudant der 2de klasse te Geertruidenberg, den wachtmeester *J. F. Looman*, van het 3de regement dragonders; aan den 2den luitenant jhr. *E. R. Kraijenhoff*, plaatselijke adjudant der 2de kl. te Geertruidenberg, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de militaire dienst te verleenen.

— Z. K. H. de prins *van Oranje*, vergezeld van HDs. adjudant, den luit. ter zee 2de kl. *A. F. C. R.* baron *van Haersolte van den Doorn*, heeft zich voor eenige dagen uit de residentie naar het Nieuwe Diep begeven, ten einde de terugkeerende schepen van het oefenings-eskader in oogenschouw te nemen.

— Uit N. Diep schrijft men, van den 18. April: Gister avond is alhier aan het hotel *den Burg* afgestapt Z. K. H. de prins *van Oranje*, vergezeld van HDs. adjudant luit. ter zee 1. kl jhr. *Haersolte van den Doorn*. Heden morgen heeft Z. K. H. audientie verleend, vervolgens 's Rijks marine etablissement, de werkzaamheden aan de beide dokken en bepaaldelijk de inrigting voor de opleiding der adelborsten in oogenschouw genomen. Morgen zal Z. K. H. het eskader op de reede van Texel liggende, inspecteren.

Men roemt zeer de minzaamheid van den waardigen troonsopvolger. Z. K. H. draagt de uniform van vice-admiraal der vloot.

— De 1e luitenants *Taets van Amerongen*, *Muschart* en *Stenk* van het reg. grenadiers en jagers, en van het 4e en het 8e reg. inf., zijn gedurende de praktische oefeningen van het bat. mineurs en sappeurs welke in de volgende maand beginnen, bij dat bataillon gedetacheerd.

— Bij de normaal schietschool te 's Hage zijn de volgende officieren aangekomen, ten einde bij de geopende serie met het juistheids-wapen geoefend te worden, als: van verschillende reg. infanterie, de 1. luits.: *van Gorkum*, *Meerman*, *Westenburg*, *Straatman*, *de Vries van Heyst* en *Avenavius*; alsmede de 2. luits.: *van Laak*, *Vogel*, *Palier*, *Mos*, *van Turenhout*, *Jochems*, *Burgers*, *Korevaar*, *van Enst* en *Weber*; alsook de 2. luit. *D. A. van Vuuren*, van het korps mariniers.

— Men verneemt, dat de officier van gezondheid der 3de klasse *Dettingsmeijer*, overeenkomstig zijne bestemming, ter beschikking is gesteld van den kommandant van het koloniaal werfdepôt.

— Op de *Honingbij* zal weder worden geëmbarkeerd een detachement troepen voor Oost-Indië, onder geleide van majoor *Köhler*, 2e luit. art. *Meijer* en offic. van gezondh. *van Lammeren*.

— De Rijksmiddelen hebben in de afgeloopen maand Maart opgebragt f 5,267,005.15. Die opbrengst bedroeg in Maart 1858 f 5,384,551.58½. De opbrengst over de drie eerste maanden van dit jaar was f 15,658,[illegible] zijnde f [illegible] meer dan over hetzelfde tijdvak in 1858.

— Men schrijft uit 's Hage:

»De officieren van het eskader, dat dezer dagen in het vaderland terugkeerde, moeten op 25 e. k. weder aan boord zijn.

»Men wil, dat het eskader spoedig weer zee zal kiezen, Koningsbergen bezoeken en dan een togt in de Noordzee doen zal. Welligt komt het tegen 1 Junij terug, doch het is ook mogelijk, dat dit eerst met September geschiedt.»

— Uit 's Hage schrijft men het volgende aan de *Groninger Courant*:

»De vergadering van de inspecteurs van het lager onderwijs is afgeloopen, na eene zitting van ruim 14 dagen. Onderscheidene zaken van zeer verschillenden aard hebben de onderwerpen ter behandeling uitgemaakt, en wel in de eerste plaats art. 12 der wet, over de opleiding van kweekelingen tot onderwijzers. Aan die zaak, alreeds door langdurige correspondentie van inspecteurs en schoolopzieners overwogen, werd de laatste hand gelegd, wat de oprigting van normaalscholen en oefenscho-

len voor kweekelingen betreft. Bijna al de schoolopzieners verlangden in hun district eene zoodanige zaak; doch daaraan kon niet gedacht worden, eerstelijk om de belangrijke kosten, en verder, omdat vele schoolopzieners te ver buiten het district wonen, zoodat zij er geen goed opzigt over konden houden. Nu zijn die normaal- en oefenscholen in de eerste plaats onder toezigt van de plaatselijke schoolcommissiën gesteld, die meer dagelijksch toezigt kunnen uitoefenen. Over de rijkskweekscholen, welke er opgerigt moeten worden, is weinig gesproken; de regering behandelt die zaak buiten de vergadering van de inspecteurs om. Men houdt het er voor, dat Prof. *Hofstede de Groot*, die in vele opzigten van wege het ministerie van binnenlandsche zaken geraadpleegd wordt, ook in deze zaak een' belangrijken invloed zal uitoefenen.

»In de tweede plaats kwamen er vele regtsgeleerde kwestiën ter sprake, vooral betrekkelijk den aard der kosterijgoederen, voornamelijk in de provinciën Groningen en Friesland. Men was van meening, dat die goederen niet geheel aan de kerk mogen afgestaan worden; een gevoelen dat elders weder hevige tegenspraak zal vinden, en tot strijd bij eventuele vacature zal aanleiding geven.

»In de derde plaats werd er een voorstel gedaan dat het gouvernement met alle kracht het meer uitgebreid lager onderwijs voor den middelstand moest bevorderen, omdat het onderwijs voor de geringe standen over het geheel in vrij voldoenden toestand was.

»In de vierde plaats is er lang en breed gesproken over de middelen, welke er aan te wenden zijn, om gemeentebesturen, welke zoo bekrompen en zuinig de zaken van het onderwijs behartigen, tot meer belangstelling in de goede zaak op te wekken. — De berigten van sommige gemeenten, inzonderheid ten platten lande, waren zeer te betreuren en af te keuren. Zoo werd er medegedeeld dat er gemeenten waren, die het schoolgaan bemoeijelijkten, om zoo doende de kosten voor een hulponderwijzer, bij een grooter getal scholieren, te vermijden.

»In de vijfde plaats is er gesproken over de verhouding der dag- en weekbladen welke door het mededeelen van vele bijzonderheden en feiten betrekkelijk het onderwijs groote schade aan de goede zaak toebragten en de vrije werking der wet belemmeren. — Ook heeft men zich beklaagd over de redevoeringen van onderscheidene leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij gelegenheid van de begrooting op den 5 en 6 December van het vorige jaar. Men meende, dat daardoor veel kwaad werd veroorzaakt, en het vertrouwen op de wet werd geschokt.

»In de zesde plaats is gehandeld over de regeling der traktementen van de onderwijzers, naar aanleiding van art. 69 der wet, en de zoo uiteenloopende toepassing van dit artikel. Van de pogingen welke hier en daar aangewend worden, om nu reeds verandering in de wet te brengen, vreesde men voor de zaak van het openbaar onderwijs de ergste gevolgen.

»In de zevende plaats werd er over vele schoolopzieners gesproken, en men roemde inzonderheid de diensten, welke de herbenoemden aan de zaak van het onderwijs bewezen.

»In de achtste plaats werd er over bewaarscholen gesproken, en werd het algemeen afgekeurd, dat er eene zucht bij die scholen bespeurd werd, om op het gebied der lagere school te treden, hetwelk vermeden moet worden.

Eindelijk werden er ook eenige nieuwe omtrekken van het wetsontwerp op het middelbaar onderwijs, ter sprake gebragt. Die zaak schijnt nog moeijelijker te regelen te vallen, en aan eene wet valt in de eerste jaren geheel niet te denken.

— Wanneer onze informatien juist zijn, zegt de *Stoompost*, dan is er in de spoorweg aangelegenheden eindelijk een stap voorwaarts gezet. Immers, volgens die informatien, zouden de heeren *Bredius* en van *Sypensteijn* voorloopige concessie voor de zoogenaamde zuidelijke lijn hebben verkregen, zoodat die concessie eerstdaags zal geteekend worden, of welligt op dit oogenblik reeds geteekend is.

De *Dord. Courant* bevestigt het berigt der aan de heeren *Bredius* en v. *Sypesteyn* door de regering verleende koncessie voor de Zuiderspoorwegen

— Men verzekert, dat de aanleg van een spoorweg van Utrecht naar Zwolle, waarvoor eene Fransche associatie concessie verkreeg, spoedig een begin van uitvoering zal erlangen. Hoe de zaken der concessie *Sloet–Reuchlin* en dus de Regeringsvoorstellen hiermede in verband zouden kunnen komen, wordt niet gemeld.

— Te 's Hage heeft in de vorige week de aanbesteding plaats gehad van het bouwen van eene armenschool, eene bewaarschool en eene gymnastiekschool met de woningen voor onderwijzers, op het terrein achter het huis in de Casernestraat. De minste inschrijver was de heer *A. Glabbeek* te Breda, voor de som van ƒ 81,979. De hoogste der tien inschrijvers was de heer *P. J. van der Lubbe* te 's Hage voor de som van ƒ 115,200.

— Zaturdag heeft het Provinciaal Geregtshof van Zuidholland uitspraak gedaan in de zaak van *C. A. Gunkel*, beschuldigd van vergiftiging. Ten één ure trad het Hof de regtzaal binnen, die door een overgroote menigte was opgevuld. De beschuldigde werd daarop binnengeleid. Zijne houding was en bleef tot het laatst zeer kalm. Het arrest, dat door den Voorzitter wordt voorgelezen (welke voorlezing bijna twee uren duurde), bevat een omstandig verhaal van de feiten, zooals zij in den loop der regtzaak zijn gebleken en voorts de beschouwingen en overwegingen van het Hof. Ten slotte verklaarde het Hof *Carel August Gunkel* schuldig aan de misdaad van vergiftiging en heeft hem, met toepassing van de artt. 301 en 302 van het Strafwetboek, in verband met art. 1 der wet van 1854 (Staatsblad no. 102) veroordeeld [illegible] des doods, uit te voeren binnen 's Gravenhage. Na het uitspreken van dit arrest heeft de Voorzitter den veroordeelde kenbaar gemaakt, dat de wet hem 3 vrije dagen toelaat om zich tegen dit arrest in cassatie te voorzien; dit is dan ook zijnentwege geschied.

— *H. H. van Deventer*, door het Prov. Geregtshof van Noordbrabant wegens moedwillige brandstichting veroordeeld tot de straffe des doods, heeft cassatie aangeteekend van dat tegen hem geslagen arrest.

— Het terugvinden te Londen van de uit het museum te Amsterdam gestolen schilderij van *A. van der Werff* wordt door de *Morning Post* aldus verhaald:

»De beroemde schilderij, eene heilige familie voorstellende, van *A. van der Werff*, in 1714 geschilderd en geschat op eene waarde van 2000 p. st., die eenige weken geleden in het museum te Amsterdam werd gestolen, is te Londen gevonden door den inspecteur van politie, den heer *Whicher*, in den winkel van een koopman van schilderijen in het West-End, waar het was gebragt om door den koopman te worden bezigtigd. De dieven zijn gevat geworden in een ellendig verblijf in City-Road. Daar er geen tractaat van uitlevering bestaat tusschen Engeland en Nederland, zijn de dieven, een man en eene vrouw, uit Frankrijk afkomstig, in vrijheid gesteld; de schilderij echter, die zich op dit oogenblik in handen der politie bevindt en gebleken is dezelfde te zijn, welke uit het museum te Amsterdam werd ontvreemd, zal aan het bestuur dier inrigting worden teruggegeven."

— De eerste nieuwe aardappelen van den kouden grond zijn aan Z. M. den Koning aangeboden door *Cornelis Vredenburg*, tuinder te Monster. Zij werden den 28 Februarij jl. gepoot, en den 15 April gerooid.

— Men vermeldt, dat de Belgische regering, in overeenstemming met de onze, bevolen heeft om eene begrooting op te maken der kosten voor de rivierverbetering van de Maas, op Nederlandsch grondgebied, in verband met de aftappingen ter besproeijing van Belgisch Kempenland. De heer *Magis*, hoofd-ingenieur te Hasselt, is daartoe aangewezen; van de zijde van Nederland is de ingenieur van den waterstaat, *van Opstal*, te Amsterdam, tot dit werk aangenomen.

— Volgens rapport van de te Dordrecht aangekomen stoomboot *de stad Zierikzee*, zouden ten gevolge van den jongsten storm, bij de Willemstad vier vaartuigen zijn gezonken.

Ten gevolge van den hevigen wind en den woedenden golfslag is ll. Vrijdag nacht eene der sloepen van het te Nieuwe Diep ter reede liggende oorlogsfregat *Vice-Admiraal Evertsen* van de zeilen geslagen en zijn de drie daarin wachthebbende matrozen verdronken. Ook eene sloep van het fregat *Vice-Admiraal Wassenaar* zou met vijf matrozen zoek zijn geraakt, waaromtrent echter nog nadere berigten ontbreken.

Te Krabbendijke heeft de vloed eene aanzienlijke hoogte bereikt, zoodat op sommige plaatsen het water boven de dijken uitspatte. Hier en daar is nog al schade aan zeedijken en zeeweringen veroorzaakt, vooral aan den dijk aan den 1sten polder der Engelsche maatschappij van landaanwinning te Bath, welke op vele plaatsen ver weggeslagen is, zoodat de polder in groot gevaar verkeerde.

Vele polders in de omstreken van Oosterhout zijn geïnundeerd; ook de polders in den Zuid-Hollandschen Waard en te Werkendam zijn ondergeloopen, waardoor aan te velde staande granen veel schade is toegebragt.

Door den storm, die laatstl. Vrijdag gewoed heeft, is te Groningen nog al schade veroorzaakt; het zeewater stroomde met geweld naar binnen, en verscheidene straten en woningen werden onder water gezet; op het Reitdiep is een schip, geladen met kalk, gezonken, en bij Ezinge zijn eenige schepen op den Kwelder gedreven.

— Ll. Maandag den 11 dezer werd voor den heer Burgemeester van Vrijendam een jong meisje gebragt, dat reeds sedert een paar dagen te Delfgaauw had rondgedoold. Op de haar gedane vragen antwoordde zij, dat haar naam was *Maartje Turner*, dat zij elf jaren oud was en dat zij op den 5 April ll. het huis haars vaders (haar moeder is overleden) te Maassluis, uithoofde van mishandeling die zij van haar vader onderviond, was ontvlugt; dat zij sedert dien tijd op het platte land had rondgezworven, in hooibergen en schuren had overnacht en van voedsel, dat haar uit medelijden werdt toegereikt, had geleefd. Voorloopig werd het kind daarop ter verpleging bij de Wed. *Kortjansen*, in de Kromstraatsteeg te Delft, bezorgd, en inmiddels aan den heer Burgemeester van Maassluis de toedragt der zaak bekend gemaakt. Op Woensdag daaraanvolgende vervoegde zich alsnu de vader bij de Wed. *K* en verlangde zijn kind terug. Op zijn gezigt ontstelde het arme meisje echter zoodanig en sidderde zoo vreeselijk van angst, dat de Wed. *K.*, weigerde hem het kind uit te leveren, waartoe zij bovendien meende de autorisatie te moeten hebben van den heer Burgemeester van Vrijendam. De vader begaf zich daarop naar dien ambtenaar en overhandigde hem een brief van den heer burgemeester van Maassluis, waaruit bleek dat er bij hem geen reden bestond, om het kind niet aan den vader terug te geven. Voorzien van een bewijs van den heer Burgemeester van V., dat het kind kon worden afgegeven, en vergezeld van een agent van politie, begaf de vader zich alstoen weder naar de Wed. *K.*, doch aldaar gekomen, was het kind nergens te vinden en ofschoon men het huis van boven tot beneden doorzocht, er was geen spoor meer van het meisje te ontdekken. De vader was dus eindelijk wel verpligt onverrigterzake te vertrekken, en sedert heeft hij niets meer van zich laten hooren. Doch ziet, ll. Vrijdag avond, toen een der huisgenooten van de Wed. *K.*, iets uit een bakoven die zich in een achtervertrek bevindt, wilde halen, ontdekt zij daarin aan het uiterste einde het kind, dat op zoo onbegrijpelijke en geheimzinnige wijze was verdwenen. Het arme schaap had aldaar ruim 30 uren in eene hoogst moeijelijke positie en zonder spijs of drank doorgebragt, en verkeerde zoo als men denken kan in een allerdeerniswaardigsten toestand, zoodat het niet lang meer had kunnen duren, of zij was door uitputting of vermoeijenis bezweken. Den volgenden dag wederom door den heer Burgemeester van Vrijendam ondervraagd, zeide zei, dat zij liever in den oven had willen sterven, dan tot haar vader wederkeeren. Zij verklaarde daarbij nog, dat zij reeds eenmaal, ten gevolge van de mishandelingen haar door haren vader aangedaan, onder geneeskundige behandeling was geweest.

Men verneemt alsnu, dat de heer Burgemeester van Vrijendam van deze feiten mededeeling heeft gedaan aan den heer officier van justitie te

Rotterdam; zoodat er vermoedelijk een geregtelijk onderzoek in deze zaak zal plaats hebben. Het kind is voorloopig bij de Wed. K. ter verzorging gelaten.

De *Utrechtsche Courant* schrijft uit Suriname, 20 Maart jl. het navolgende: »Velen betreuren hier zeer het verlies van den tot eene andere betrekking in O. I. geroepen zijnden Pres. van het Geregtshof, den heer Mr. *Pels Rijcken*. En niet zonder grond, want behalve om zijne talenten en braafheid, verdiende hij als zelfstandig en karaktervol mensch, die misbruiken waar zij in het gebied van zijn ambt bestonden, doortastend wist te fnuiken, de eerbied en achting van ieder regtschapen mensch.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u.; 2 u. 45 m.
» van Breda 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m.
» van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m., alleen naar Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 18. April.

TARWE tot iets hoogere prijzen met goeden handel aan consumtie: 132, 135 ℔ O. witb. Poolsche *f* 334, *f* 345; 133 ℔ dito *f* 344, *f* 345; 130 ℔ N. bonte dito *f* 310; 134 ℔ N. Bovenl. *f* 258; 133 ℔ dito *f* 260; 158 / 160 ℔ dito *f* 260; 130 ℔ Vriessche *f* 238; 123 ℔ dito *f* 220.

ROGGE, gedr. *f* 3 hooger; in ongedr. ging niets om: 116, 117 ℔ Petersb. *f* 164, *f* 166; 117 ℔ Archangel *f* 166. In veiling 23 last 116 ℔ ger. Odessa *f* 135.

GERST *f* 2 hooger: 116 ℔ Deens. *f* 174; 109 ℔ dito *f* 158.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd, 119 ℔ Amersf. *f* 182.

KOOLZAAD williger; op 9 vaten Olie te leveren: in Oct. 63$^1/_2$ P. vl.

LIJNZAAD een doen. In veiling 104, 105 ℔ Riga *f* 8$^5/_8$ à *f* 8$^1/_2$; 98, 99 ℔ Archangel *f* 255; 111, 112 ℔ Odessa *f* 315; 110 ℔ Calcutta *f* 325; 111, 112 ℔ dito *f* 330, en 110, 111 ℔ Bombay *f* 340.

RAAPOLIE op 6/w. *f* 39$^1/_4$, vlieg. *f* 38; Bombay *f* 36$^3/_4$; 1 Mei *f* 37 à *f* 36$^3/_4$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 36$^3/_4$ à $^1/_2$.

LIJNOLIE hooger betaald; op 6/w. *f* 32$^3/_4$, vlieg. *f* 31$^1/_2$; 1 Mei *f* 31$^1/_4$, *f* 31$^1/_2$ à *f* 31$^1/_4$; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 32$^1/_2$, *f* 32$^3/_4$, *f* 32$^1/_2$.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 36$^1/_4$.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 68 à *f* 72.

LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* 9 à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 19. *April* 1859.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f* 6,00	tot *f*	8,50.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» » 8,00	» »	9,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 5,20	» »	5,90.
Het dito dito Rogge Oude	» » 5,40	» »	6,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 5,83	» »	5,93.
Een dito pond Boter	» » 0,94	» »	0,96.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 1,40	» »	1,70.
Het 1000 Eiken Telhout		»	4,50.
Het 1000 Door Hout		»	2,75.
De kar Spaanders		»	4,10.
De » Struiken		»	4,50.
De 100 Mutsaard	van *f* 3,50	tot »	4,00.

238e STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e TREKKING. N°. 17547, *f* 25,000; N°. 16493, *f* 1500; N°s. 1967 en 11945, ieder *f* 1000.
2e — N°. 12821, *f* 5000; N°. 10264, *f* 2000; N°. 16632, *f* 1500; N°s. 11640 en 6436, ieder *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 *April*) was de fondsnotering: Ned. 2$^1/_2$ pCt. 62, $^1/_8$; 3 pCt. 74$^1/_4$, $^1/_2$; dito 4 pCt. 96$^5/_{16}$, $^3/_8$; Rusland 5 pCt. 102$^1/_2$; dito 1828—29 101; 4 pCt. 1840 83$^1/_4$; Id. bij Stieglitz 83$^3/_8$, $^1/_2$; 5 pCt. 855 99$^1/_8$, $^3/_8$; Spanje 1$^1/_2$ pCt. 29$^1/_2$, $^9/_{16}$; 3 pCt. Buitenl. 42$^5/_8$; 3 pCt. Binnenl. 39$^1/_4$, $^7/_{16}$; Portugezen te Londen 3 pCt. 44$^1/_8$, Oostenr. Metall. 5 pCt. 55$^3/_8$, 56$^1/_2$, 55$^5/_8$; Zilver Nat. 60, 61, 60; Zilver 1849—54 70$^3/_4$, 71; 2$^1/_2$ pCt. 29$^7/_8$, 30$^1/_{16}$.

Advertentiën.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER* de HoogWelGeboren Vrouwe M. A. DE BOURBON, geliefde Echtgenoote van

W. S. VAN DER HORST.

BREDA, 17 April 1859.

Heden overleed op het onverwachts mijn geliefde Echtgenoot JOHANNES VERVOOREN in den ouderdom van ruim 47 jaren.

BREDA, H. L. W. VERVOOREN,
den 12 April 1859. OZIEMBLOWSKY.

Verzoeke deze algemeene als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

Ik heb de eer bij deze ter kennis te brengen, dat ik van *Parijs* geretourneerd ben met een allerfraaist assortiment ZOMER-MODES.

J. NISSEN,
Karrestraat, Lett. A, N°. 4.

Het bestuur der MAATSCHAPPIJ VAN BRANDVERZEKERING VOOR HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN, gevestigd te *'s HERTOGENBOSCH*, maakt bekend, dat het dividend over 1858 is bepaald op 11 %, en de Coupon Q op 1e. Mei eerstkomende alzoo betaalbaar is met *f* 22.—

AANKONDIGING

van een gedaan exploit van dagvaarding van den Vierden April 1859, behoorlijk geregistreerd, waarbij ten verzoeke van ELISABETH PIETERSE, Naaister, wonende te *Breda*, toegelaten om kosteloos te procederen bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda* van den 24. December 1858, hebbende tot Prokureur Mr. JACOBUS FRANCISCUS JOSEPHUS DART, andermaal zijn gedagvaard CATHARINA PIETERSE, Huisvrouw van STEPHANUS VAN DEN BRANDE, Aannemer, en dezelfde STEPHANUS VAN DEN BRANDE, wier woon en verblijfplaats zijn onbekend, te verschijnen ter Openbare Teregtzitting van de genoemde Arrondissements-Regtbank te *Breda*, op *Dingsdag den* 7. *Junij* 1859, des voormiddags ten *tien ure*, ten einde met de Eischeresse en verdere belanghebbenden voort te procederen op de vordering bij exploit van 31 December 1858 behoorlijk geregistreerd en gesteld, tot schifting, scheiding en deeling 1o. der nalatenschappen van wijlen JAN PIETERSE en JOHANNA MENS, in leven Echtelieden, gewoond hebbende en overleden te *Steenbergen*, 2o. der wettelijke gemeenschap, welke tusschen hen bestaan heeft.

Voor deugdelijk Extract,

KOSTELOOS. Mr. J. F. J. DART,
Prokureur.

COCOSZEEP.

Deze ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Cent.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het VRKOOPHUIS heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het Persisch Insectenpoeder

doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cent.

PORTMAN'SCHE POLITOER of WRIJFWAS met gebruiksaanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

Het gunstig bekende SCHUMACHER'S POETSPOEDER, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoon maakt, is weder voorhanden.

BRABÄNDERS CHOCOLADE-KOEKJES met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de Kinderen genomen. —

De Geneesheeren *Beijer*, *Geerling*, *Hopman* en *Fahrmeister* hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 Cent het doosje.

BRABÄNDERS STIJFSELGLANS doet het ijzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt een mooijen glans. Een zakje kost 13 Cent.

De nieuwe MINERALE LIJM is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein [illegible] vig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een Fleschje kost 50 Cent.

Het VLEKKENWATER neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cent, groote Flesch *f* 1.—.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Wed. Wiercx Folls.	Oosterhout, Gebr. Driessens.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, M. D. Leeuwens.
P. F. Appelboom, Apoth.	Steenbergen, W. v. d. Kes.
Eindhoven, A. Beguin.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Helmond, A. H. Martin.	Tholen, T. J. Maas.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden in de bekende Depôts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.